LUND UNIVERSITY

Genusperspektiv som ett sista försök

Söderström, Henrik; Råstam, Maria

Published in:
Läkartidningen

2003

Link to publication

Citation for published version (APA):
Söderström, H., & Råstam, M. (2003). Genusperspektiv som ett sista försök. *Läkartidningen*, *100*(11), 973-973. http://ltarkiv.lakartidningen.se/artNo26351

Total number of authors:
2

General rights
Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.
• Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
• You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
• You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: https://creativecommons.org/licenses/

Take down policy
If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Bed/Åtg: Jobbrevolution, insiktsterapi och flyttning till kollektiv för småbarnsföräldrar

Kontaktorsak: Buksmärta.

Socialt: Försäljare. Senast halvåret uttalad underbemanning pga sjukskrivningar. Gift, 2 barn.

Rökning: 20 cig/dag.

Etyl: Måttligt.

Aktuellt: Senaste månaden epigastralgier med matlindring varje till varannan dag. Normal avföring.

Vid närmare penetration av anamnesen framkommer sömnbesvär i form av insomningssvårigheter och uppvaknanden med ångest, igångsättningssvårigheter, nedsatt aptit, viktnedgång 3 kg de senaste 2 månaderna, koncentrationssvårigheter och nedstämdhet. Suicidtankar men ej planer.

Status:

At: Somatiskt opåverkad.

Cor/Pulm: Fys ua.

Buk: Mjuk, ömmar vid palpation i epigastriet. Hepar eller övriga patologiska resistenser kan ej palperas.

Psykstatus: Vårdad. Normal klädsel. God formell och emotionell kontakt. Neutral till lätt sänkt grundstämning. Tankeförlopp ua, ingen hämning. Suicidtankar, vv se ovan. MADRS 28 p.

Bed/Åtg: Depression, medelsvår, ej suicidal. Sekundär dyspepsi.

Ordineras revolution för att erhålla arbetsgivare med icke-slimmad organisation, samt insiktsterapi pga patientens överdrivna krav på sig själv.

Rekommenderas även flyttning till kollektiv med andra småbarnsföräldrar.

Inget återbesök.

Björn Taubert
distriktsläkare, Hälsocentralen AKKA, Västerhaninge, Stockholm
b.taubert@stockholm.bostream.se

»Genusperspektiv« som ett sista försök

Thomas Brante beklagar sig i Läkartidningen 9/2003 (sidan 736-7) över de »obehagliga och ovärdiga skriverier« där man de senaste veckorna öppet påpekat att Eva Kärfve bedriver en kampanj mot Christopher Gillberg och hans forskargrupp. Brante menar att Kärfve inte bedriver utan är utsatt för en »intensiv kampanj och personförföljelse«. Det hon skrivit är enligt Brante en »mild västanfläkt« jämfört med den kritik hon nu utsätts för av ett »mansdominerat« forskarkollektiv. Brante tycker att ett genusperspektiv på kontroversen nu börjar bli »högst relevant«.

Anklagelser

Kärfve marknadsförde under hela år 2000 sin bok »Hjärnspöken« genom att tala om Gillberg och hans forskning i termer av determinism, totalitarism, elitism och trettiotal. Avsiktliga missuppfattningar (som nu senast att Gillberg vill medicinera 10 procent av Sveriges barn med »tung narkotika« när han i själva verket, i en bok som Kärfve ofta citerar, skrivit att »den stora majoriteten av alla barn med DAMP inte skall behandlas med någon medicin«; för fler exempel se www.barnneuropsykiatri.org) har varit grunden för en »debatt« där Kärfve ömsom attackerat, ömsom klagat över att Gillberg inte velat diskutera hennes anklagelser.

Kärfve har nu drivit en årslång rättsprocess mot Gillberg och helt utan grund torgfört misstankar om »forskningsfusk«. Detta är Brantes »milda västanfläkt«, medan »orkanen, okvädningsorden, personförföljelsen« i Brantes retorik är att ledande företrädare för svensk psykiatri dristat sig att kalla Eva Kärfve »rättshaverist«. Av undertecknarna var tre kvinnor. Majoriteten av Sveriges neuropsykiatrer och av medlemmarna i Gillbergs forskargrupp är kvinnor. Vi har själva upplevt arbetsmiljön kring Gillberg som ytterst öppen för kvinnor och minoriteter.

Fakta talar

Brantes rop på »genusperspektiv« var förhoppningsvis hans sista försök att försvara Kärfves kampanj med vetenskaplig jargong. Fakta talar genom hela denna fejd ett tydligt språk trots de retoriska dimridåer som lagts ut.

Henrik Söderström
fil kand, med dr, överläkare, rättspsykiatriska avdelningen, Rättsmedicinalverket, Göteborg
henrik.soderstrom@telia.com

Maria Råstam
med dr, docent, överläkare, avdelningen för barn- och ungdomspsykiatri, Göteborg

Tryck indikationen på tablettburken

Många av våra patienter är äldre, har nedsatt syn, ibland sviktande minne och behandlas med ett flertal olika läkemedel. Det är då av stor vikt att patienten blir motiverad att ta sina mediciner och samtidigt inte förväxla dem. Problemet kommer sannolikt att öka genom att fler mediciner kommer att bytas ut på apoteket mot det billigaste generikapreparat som för tillfället finns tillgängligt i det lokala apoteket.

Finstilt information

Om man granskar en typisk tablettburk finner man att det finns en mängd information skriven med bitvis mycket små bokstäver. Man kan få upplysning om varunumret, det generiska namnet på latin, tillverkarens adress, ibland information på olika nordiska språk och streckkod. Dessutom finns det påklistrat en etikett från apoteket, där det med små bokstäver finns angivet doseringsanvisning och ibland indikationsområde.

Självfallet är det ju bra om varje förskrivare anger exakt indikation på varje recept som utfärdas. Som vanligt är det dock bättre att ha generella förebyggande insatser, i stället för att låta varje enskild läkare vid varje förskrivning komma ihåg att skriva indikationen.

Förslag

Jag föreslår därför att tillverkare, importörer och läkemedelsverket snarast enas om att på alla tablettburkar ange indikationen på svenska med några få korta ord med tillräckligt stora bokstäver, förslagsvis 1 cm höga. Det kan t ex stå »För hjärtat«, »För andningsbesvär«, »Mot nedstämdhet« osv.

Man kunde också ha olika färger på texten för olika indikationsområden, t ex hjärtmedicin röd, astmamedicin blå, antibiotika grön. Man kunde också komplettera med enkla bilder, piktogram, t ex en bild på ett hjärta för hjärtmedicin, en bild på hjärnan för psykofarmaka.

Lars Gottberg
överläkare, allergimottagningen, Huddinge Universitetssjukhus